

Pečuški koncert u Centru „Kodály”

FOTO: GLASNIK

7. stranica

Savjet Vlade Republike Hrvatske

3. stranica

Narodnosno odličje

5. stranica

Katolijska svečanost

8. – 9. stranica

Komentar

Djelomično vraćanje starog sustava – mogućnosti i nedostaci

Podsjetimo kako su nakon posljednjih izbora održanih 2014. godine, od 112 mjesnih samouprava, samo u 29 naselja birana četveročlana vijeća, a to su ona gdje je do dana raspisivanja izbora bilo najmanje 100 registriranih birača. Tako u Budimpešti nemamo nijedno četveročlano vijeće, najviše pak u Željeznoj županiji, čak 6, zatim u Baranji i Bačkoj po 5, u Jursko-mošonsko šopronskoj, Šomođu i Zali pak po 4, te u Peštanskoj 1.

Međutim, u proteklom razdoblju od posljednjih izbora 2014. godine iskusili smo da su najveći problem bila tročlana vijeća, istina, k tome treba dodati i često minimalni broj kandidata (često samo onoliko koliko se biralo, dakle nije bilo pričuve), koja su iz raznih razloga (zbog bolesti, smrti, ili sukoba interesa) opala na dvočlana vijeća. Mogu li se uopće nazvati vijećem tijela s dva člana? Nažalost, bilo je i situacija kada je ostao samo jedan zastupnik što je po zakonskim propisima rezultiralo privremenim izborima. U tome nam nitko ne može pomoći doli mi sami.

Ušli smo u godinu parlamentarnih izbora koji će se održati u travnju, a sljedeće godine birat ćemo mjesne, područne i državnu samoupravu, stoga navrijeme trebamo promisliti iskustva, izraditi strategiju kako bismo ostvarili uspješne izborne rezultate. Koliko god je moguće, trebamo poraditi na tome da u naseljima gdje je to ostvarivo, registriramo najmanje sto birača, poželjno je i više jer su valjani podatci na dan izbora. Jer treba imati na umu da uz pravo na registraciju u popis birača, postoji i pravo ispisivanja, što nas može neugodno iznenaditi i u posljednji čas. S druge strane, posebno u naseljima s manje od 100 registriranih birača gdje se biraju tročlana vijeća, trebamo postaviti više kandidata kako ne bismo došli u neugodnu situaciju da imamo dvočlana vijeća, ako samoupravu s dva člana uopće možemo nazvati vijećem. Zakonski okviri su dati, pitanje je da li ćemo znati koristiti iste za našu dobrobit.

S. B.

Glasnikov tjedan

Temeljem provedenog 2. Javnog poziva za prijavu posebnih potreba i projekata od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske za 2017., koji je bio objavljen na službenim mrežnim stranicama Središnjega državnog ureda www.hrvtiizvanrh.hr od 25. listopada do 24. studenoga 2017. godi-

ne, donesena je Odluka o dodjeli financijske potpore. Javni se poziv provodi poradi promicanja veza i jačanja suradnje Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske te očuvanja hrvatske samosvojnosti, odnosno promicanja hrvatskoga jezika, kulture, tradicije i jačanja položaja hrvatskoga naroda izvan Republike Hrvatske te pomoći ugroženim pojedincima pripadnicima hrvatskoga naroda izvan Republike Hrvatske koji se nalaze u teškim socijalnim i materijalnim prilikama.

Neprofitne organizacije izvan Republike Hrvatske i u Republici Hrvatskoj koje se brinu za zaštitu prava i interesa Hrvata izvan Republike Hrvatske, jednako kao i fizičke osobe čiji projekti

obuhvaćaju brigu za očuvanje i jačanje samobitnosti Hrvata izvan Republike Hrvatske, bili su u mogućnosti prijaviti projekte i aktivnosti iz područja kulture, obrazovanja, znanosti, sporta i ostalih područja radi zaštite prava i interesa Hrvata izvan Republike Hrvatske, kao i unapređenja svih oblika suradnje između Republike Hrvatske i Hrvata izvan Republike Hrvatske. Na otvoreni Javni poziv Središnji državni ured zaprimio je 531 prijavu u kategorijama, neprofitne organizacije, fizičke osobe te u kategoriji ugroženi pojedinci.

Ukupno je dodijeljeno 109 potpora u iznosu od dva milijuna kuna, a njih gotovo 60 dodijeljeno je projektima iz BiH, dvadesetak projektima iz Hrvatske te osam iz Republike Srbije. Sredstva su dobila četiri projekta iz Austrije, Njemačke i Slovenije, dva iz Mađarske i SAD-a te po jedan iz Kanade, Argentine, Luksemburga, Crne Gore, Kosova, Nizozemske, Italije.

Potpore je dodijeljena iz dvije stavke: Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske i Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske – Međunarodna razvojna suradnja.

Tako je 50 tisuća kuna dodijeljeno Družbi „Braće hrvatskoga zmaja“ kojom će nabaviti studijsku opremu za Radio Dux Tivat. Hrvatskomu nacionalnom vijeću u Subotici dodijeljeno je 50 tisuća kuna za osnaživanje kadrovskih zaliha, a s 50 tisuća kuna potpomognut je i rad Hrvatskih novina, tjednika gradišćanskih Hrvata u Austriji.

Tako je 50 tisuća kuna dodijeljeno Družbi „Braće hrvatskoga zmaja“ kojom će nabaviti studijsku opremu za Radio Dux Tivat. Hrvatskomu nacionalnom vijeću u Subotici dodijeljeno je 50 tisuća kuna za osnaživanje kadrovskih zaliha, a s 50 tisuća kuna potpomognut je i rad Hrvatskih novina, tjednika gradišćanskih Hrvata u Austriji.

iz Mađarske potporu od 15 tisuća kuna dobila je Márta Farkas iz Szalkszentmártona za projekt Iz Dunaújvárosa u Vukovar i na Pag, te koljnofska udruga Hrvati-Horvátok za ostvarivanje projekta Hrvatski jantar u iznosu od 10 tisuća kuna.

Potpore od 30 tisuća kuna dobilo je Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet u Zagrebu za projekt Hrvati u Mađarskoj – seminar za razvijanje kompetencija, za nastavu hrvatskoga kao nasljednog jezika. Zagrebačka Umjetnička organizacija dobila je potporu u iznosu od 15 tisuća kuna za projekt „Noć hrvatskog filma i novih medija“ za predavanja u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Austriji i Mađarskoj, a Osnovna škola „Kiseljak“ iz Kiseljaka iz Bosne i Hercegovine dobila je potporu od 16 tisuća kuna za projekt Međudržavna suradnja osnovnih škola „Kiseljak“ iz Kiseljaka, „Mihovil Naković“ iz Koljnofa te „Stjepan Radić“ iz Zagreba posjet Osnovnoj školi „Kiseljak“.

Branka Pavić Blažetin

Konstituirajuća sjednica drugog saziva Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Hrvatske

Ivan Gugan jedan od četiri dopredsjednika Savjeta Vlade Republike Hrvatske

ZAGREB, 18. prosinca 2017. (Hina) / MCC – Prva sjednica 2. saziva Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske održana je 18. i 19. prosinca u Zagrebu.

Na početku sjednice drugog saziva vladina savjeta za Hrvate izvan Hrvatske bio je i premijer Andrej Plenković koji je poručio da želi jedinstvo hrvatskog naroda gdje god njegovi pripadnici živjeli. Dodao je da je vlada odlučna rješavati sva otvorena pitanja koja koče razvoj međusobnih odnosa. To su prije svega: stjecanje hrvatskoga državljanstva, ostvarenje biračkoga prava te poboljšanje suradnje u području kulture, obrazovanja, očuvanja i njegovanja hrvatskoga jezika i zajedničke povijesne i kulturne baštine.

Zvonko Milas, državni tajnik Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Hrvatske, naglasio je da je Savjet osnovan kako bi se svake godine razmotrilo kakav je status hrvatskoga naroda u domovini i svijetu, i nakon toga donio zaključak „što želimo postići u idućem razdoblju“.

Ivan Grbešić, pripadnik druge generacije hrvatskih iseljenika u Kanadi, izabran je za predsjednika Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Izabrano je i četvero potpredsjednika savjeta koji dolaze iz BiH, Mađarske, Švicarske i Australije.

Za potpredsjednicu Savjeta izabrana je Miljana Glamuzina, predstavnica Hrvata za Bosnu i Hercegovinu i članica Savjeta za BiH, za drugog potpredsjednika Ivan Gugan, predstavnik hrvatske manjine i član Savjeta za Mađarsku. Luka Budak, predstavnik hrvatskog iseljeničtva iz prekooceanskih država i član Savjeta za Australiju, treći je potpredsjednik, a Ruža Studer Babić potvrđena je za četvrtu potpredsjednicu, predstavnicu hrvatskoga iseljeničtva iz europskih država, članicu Savjeta za Švicarsku.

Članovi Savjeta iz redova pripadnika Hrvata izvan Hrvatske predstavnici su udruga, organizacija i ustanova hrvatskih zajednica. Imenovani su na prijedlog hrvatskih zajednica iz država iz kojih dolaze, na mandat od četiri godine i volonteri su. Hrvate u Mađarskoj u nastupajućem razdoblju u radu Savjeta predstavljat će temeljem prijedloga Hrvatske državne samouprave njezin predsjednik Ivan Gugan, te temeljem prijedloga Društva Gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj njegov član dr. Franjo Pajrić. Oni su izabrani temeljem prijedloga poslanih nakon zatvaranja javnog poziva za davanje prijedloga što ga je raspisala Vlada Republike Hrvatske.

U Savjetu Hrvati iz Bosne i Hercegovine imaju 9, hrvatska manjina u europskim i susjednim zemljama 17, a hrvatsko iseljeničtvo 29 predstavnika.

Predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović sastala se s članovima drugog saziva Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Hrvatske. U odnosu prema Hrvatima izvan Hrvatske brojna pitanja traže žurno političko i zakonodavno djelovanje, poput olakšavanja glasovanja, stjecanja državljanstva i povratka u Hrvatsku te poslovnog povezivanja.

Drugog dana rada Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske, članice i članovi Savjeta raspravljali su o konkretnim otvorenim pitanjima i temama koje su ključne za unapređenje odnosa Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

Tako je između ostalog razgovarano o mogućnostima olakšavanja postupka stjecanja hrvatskoga državljanstva. Poradi rješavanja toga problema, osnovana je radna skupina koja će prve prijedloge donijeti do proljeća sljedeće godine.

Razgovaralo se i o mogućnostima olakšavanja biračkoga prava Hrvata izvan Republike Hrvatske te je u sklopu toga najavljena i izradba Registra Hrvata izvan Republike Hrvatske koji bi u dugoročnoj perspektivi, otvorio i mogućnost dopisnoga glasovanja.

Članovi Savjeta složili su se da je očuvanje i njegovanje hrvatske samobitnosti jedan od najvažnijih ciljeva i aktivnosti koje se stavljaju pred Vladu Republike Hrvatske, ali i pred hrvatske zajednice. U tom smislu, članovi Savjeta pozdravili su otvaranje lektorata u Rumunjskoj, najavu otvaranja lektorata u Čileu, osiguravanje upisnih kvota za studij u Republici Hrvatskoj za pripadnike hrvatskoga naroda koji živi izvan granica Republike Hrvatske, omogućavanje besplatnoga mrežnog učenja hrvatskoga jezika te druge aktivnosti resornih institucija.

Kazimir Bačić, glavni ravnatelj HRT-a, predstavio je planove i aktivnosti HRT-a koje će pridonijeti boljoj informiranosti Hrvata izvan Republike Hrvatske, kanal HRT 5, koji će biti dostupan bez naknade te je najavio ponovno otvaranje dopisništava u Mostaru i Sarajevu.

Članovi Savjeta razgovarali su i o problemu dvostrukog oporezivanja mirovina, mogućnostima investiranja u Republiku Hrvatsku. Zaključeno je da je danas položaj Hrvata u BiH, uvjetovan političkim, društvenim i socijalnim okolnostima, jedan od najtežih te da će posebno žarište rada Savjeta biti posvećeno upravo pronalaženju mogućnosti da se on mijenja.

„4 Elements 4 Kids“

Pečuški je vrtić dobio malo nogometno igralište 6 x 12, a dobit će i opremu za lutkarsko kazalište, vrijednost udjela u projektu 16 355 972 forinta.

Vrpcu su prerezali Anka Tomac i Gabor Györfvári.

Projekt pod nazivom „4 Elements 4 Kids from cross border cooperation and education adjusted for pre-school children“ (akronim 4E4K) odobren je u ožujku 2017. godine u sklopu Programa prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020. u ukupnom iznosu 114 866,20 eura. Sufinanciranje Europske unije iznosi 85 posto, 97 636,26 eura, a ostatak će podmiriti Grad Virovitica. Nositelj je Projekta virovitički Dječji vrtić Cvrčak, a projektni su partneri pečuški Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom „Miroslav Krleža“ i Razvojna agencija VTA. Projektni partneri Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom „Miroslav Krleža“ za ostvarivanje svoga dijela u Projektu dobio je preračunato u naše novce ukupno 16 355 972 forinta.

Anka Tomac, ravnateljica virovitičkoga Dječjeg vrtića Cvrčak, koja je na pečuški događaj dovela pedesetak djece s odgojiteljicama zajedno s ravnateljem Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma „Miroslav Krleža“ Gaborom Györfvárijem, prerezala je vrpcu novoga malonogometnog igrališta na kojem su djeca odmah preuzela vlast igrajući malonogometni turnir sa svojim vršnjacima iz Hrvatske. Naime, održana je druga radionica Projekta, nakon virovitičke, 25. listopada, radionica zajedničkog igranja nogometa. Radionica se temeljila na elementu priroda – zrak. Djeca su bila podijeljena u momčadi te igrala kratke nogometne utakmice, a u poslijepodnevним satima razgledala Pečuh.

Otvaranje su glazbeno-scenskim nastupom poželjeli i članovi školskog orkestra Škole „Miroslav Krleža“, a među uzvanicima bili su generalna konzulica Vesna Haluga, koja je posredovala kod traženja partnera za Projekt, te Ivan Guban predsjednik HDS-ove Skupštine.

Vratnice su dar tvrtke „Nika konstrukcija“.

Osim novih znanja, spoznaja i razvoja smisla za različitost i snošljivost, ovim će se Projektom u Dječjem vrtiću Cvrčak dvorana opremiti sportskom opremom, sazdat će se mali laboratorij te će se nabaviti informatička oprema, a pečuški je vrtić već dobio malo nogometno igralište i uskoro opremu za lutkarsko kazalište. Cilj je Projekta uspostava prekogranične suradnje dvaju vrtića putem različitih odgojno-obrazovnih djelatnosti koje će djeci podići razinu znanja o prirodnim, društvenim i kulturnim vrijednostima pograničnog područja.

Napomenimo kako su nove vratnice na igralištu dar tvrtke Nika konstrukcija d. o. o. i njezina ravnateljica Zvonka Kišića. Sve o Projektu: <http://4e4k.com.hr/en/project-summary/11/>

Projekt je u skladu sa specifičnim ciljem 4.1 koji se odnosi na poboljšanje uloge obrazovnih ustanova kao intelektualnih središta za povećanje razine znanja u regiji. Vizija je Projekta omogućiti djeci i odgojiteljima dvaju dječjih vrtića da razmijene način rada s djecom i način primjene recikliranih materijala uključivanjem djece iz skupina u nepovoljnom položaju i manjina.

Ciljevi su projekta: uspostava prekogranične suradnje dvaju vrtića putem različitih odgojno-obrazovnih aktivnosti koje će djeci podići razinu znanja o prirodnim, društvenim i kulturnim vrijednostima pograničnog područja; Omogućiti djeci vrtića iz dvije države stjecanje novog, pozitivnog iskustva o prekograničnoj suradnji, njihovo međusobno upoznavanje i zbližavanje, otkrivanje međusobnih sličnosti i razlika. Razvijati kod djece spremnost za prihvaćanje različitosti i međusobnu snošljivost.

Sudionici projektnih aktivnosti jesu djeca vrtičke i predškolske dobi dvaju vrtića prekograničnog područja i njihovi odgojitelji te stručni kadar i administrativno osoblje tih vrtića, te predstavnici projektnog partnera Razvojne agencije VTA. U aktivnosti će biti uključeno dvjestotinjak djece iz oba vrtića. Aktivnost, ukupno 13, odvijat će se na području grada Virovitice, grada Pečuha i naselja Otrovanca. Organizator šest aktivnosti bit će nositelj Projekta, virovitički Dječji vrtić CVRČAK, šest će organizirati projektni partner pečuški Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom „Miroslav Krleža“, a jednu projektni partner Razvojna agencija VTA.

Branka Pavić Blažetin

Uručeno Narodnosno odličje

Mađarska ponosna na razvoj narodnosti

„Mađarska je ponosna na postupni razvoj samobitnosti, svijesti i samosvojnosti narodnosti te na polagani rast broja onih koji se izjašnjavaju pripadnikom narodnosti“ – reče među ostalim ministar ljudskih resursa Zoltán Balog na svečanosti urudžbe Narodnosnog odličja, 18. prosinca 2017., u Dvorani jug Peštanskoga Vigadóa. Na priredbi su bili predstavnici pojedinih diplomatskih misija u Mađarskoj, glasnogovornik pokojih narodnosti u Mađarskom parlamentu, dobitnici odličja i njihovi uzvanici. Odličja, na prijedlog mađarskoga premijera Viktora Orbána, uručili su ministar Zoltán Balog i državni tajnik za vjerske, narodnosne, civilne i društvene odnose Miklós Soltész.

Tímea Szili s Narodnosnim odličjem

Jedanaesti put je uručeno Narodnosno odličje koje se dodjeljuje kao priznanje osobama, udrugama i narodnosnim samoupravama za uzornu djelatnost na polju narodnosnoga društvenog života, obrazovanja, kulture, vjerskog života, znanosti, javnoga priopćavanja i gospodarskog samoorganiziranja. Ministar Zoltán Balog na svečanosti reče da je Mađarska ponosna na razvitak narodnosti kojem pozitivnom putu, po njegovu mišljenju, uveliko pridonosi što se na-

rodnosti u Mađarskoj mogu izjasniti o dvojnomoj identitetu. Naglasio je da njegovanje narodnosne kulture, poštivanje ljudskih prava narodnosti nisu važni zbog toga što na to državu obvezuju međunarodni akti, nego jer su oni kratko, srednjo i dugoročni nacionalni interesi. Mađarskoj je u interesu da njezine zajednice imaju razvijenu institucionalnu mrežu; što znači razvoj vrtića, škola, kulturnih ustanova i medija. Podsjetio je da se od 2010. godine gotovo utrostručio iznos za podupiranje narodnosti. Podvukao je da to ne znači „da se mirno možemo ispružiti“, jer još su brojne zadaće. Smatra da promjenu stava trebaju jasno predočiti i nazivi, „da izraze imenujemo tako kako i razmišljamo o njima“; te dodao kako je i poradi toga promjena termina manjina u izraz narodnost. Ministar Balog podvukao je da Mađarska želi biti primjer onim državama u kojima položaj narodnosti nije toliko stabilan, te je ovdje kao primjer naveo Ukrajinu, gdje je u opasnosti naobrazba na mađarskome jeziku. „Mi nikada ne bismo htjeli zabraniti Slovacima, Rumunjima, Srbima ili Hrvatima da pjevaju svoju himnu, da rabe svoje nacionalne simbole. Mi bismo željeli da imaju što više obrazovnih ustanova“, reče ministar Zoltán Balog.

Miklós Soltész, državni tajnik za vjerske, narodnosne, civilne i društvene odnose, govorio je o tome da narodnosti ne oslabljuju

Ministar Zoltán Balog uručuje visoko priznanje Tímea Szili.

nego jačaju Mađarsku, te smatra važnim očuvanje raznobojnoga svijeta narodnosti, njihov jezik, kulturu i vjeru. Skrenuo je pozornost na to da u Mađarskoj, u protekle četiri godine porastao je broj ustanova koje su u nadležnosti narodnosti, s dvanaest na osamdeset i dvije; a također i na to da je Mađarski parlament prije nekoliko dana prihvatio povišicu dodatka za narodnosni jezik, s deset na petnaest posto. Dodao je da ovo povećanje pridonosi odgoju umalo petnaest tisuća đaka.

Potom u sklopu narodnosnoga kulturnog programa ministar Zoltán Balog i državni tajnik Miklós Soltész uručili su Narodnosno odličje, plaketu i spomenicu dobitnicima. Ovom je prigodom nagradu dobilo dva kulturna društva, među inima, na prijedlog Srpske državne samouprave, tukuljsko Južnoslavensko društvo, nagradu je preuzeo predsjednik tukuljske Hrvatske samouprave i umjetnički voditelj Društva Lászlav Halas, te jedanaest pojedinaca među ostalim, na prijedlog Grada Erčina, Tímea Szili, zamjenica predsjednika erčinske Hrvatske samouprave i članica mjesnoga Pjevačkog zbora „Jorgovani“; kako se u obrazloženju navodi, za ulogu u zajednici erčinskih Hrvata, te za očuvanje narodnih te vjerskoglasbenih i crkvenih uspomena mjesnih Hrvata.

Čestitamo Tímea Szili za visoko priznanje, i želimo joj ustrajnosti u daljnjem radu.

Kristina Goher

Dobitnici nagrade u društvu ministra Zoltána Baloga i državnoga tajnika Miklósa Soltésza

Gara

Proslavljene Materice i Oci

U organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, 17. prosinca u Gari su proslavljene Materice i Oci, blagdani bunjevačkih majka i očeva, koji se slave treće, odnosno četvrte nedjelje došašća. U mjesnom domu kulture okupilo se stotinjak bunjevačkih Hrvata, među njima i onih koji danas ne žive u Gari, ali se redovito vraćaju u svoje rodno selo, ali i gostiju te uzvanika.

Priredba je otvorena s „bunjevačkom himnom“ *Kolo igra, tamburica svira* koju je izveo domaći Tamburaški sastav „Bačka“. U ime Hrvatske samouprave okupljene bunjevačke Hrvate, uzvanike i goste pozdravio je predsjednik Martin Kubatov koji je čestitao svim ženama, mamama i majkama materice, a didama i očevima oce koji se slave sljedeće nedjelje.

Orkestar „Bačka“

KUD „Zora“

U zajedničkom kolu...

Martin Kubatov predstavlja Zidni kalendar.

Aleksa i Jelica Vujić, zdesna Stipan Krekić

Čestitar i domaćini

Svečanost je počela uobičajenom čestitkom za Materice i Oce: „Faljen Isus, gazdarice, / Čestitam Vam Materice. / Ja sam došo priko mora, / da mi date malo ora...“, koje je kazivao učenik mjesne škole, a kao i prethodnih godina bunjevački par Aleksa i Jelica Vujić za blagdanskim stolom čestitara, već po običaju darivao je jabukama, čokoladama i novcem. Članice dušnočkog Izvornog pjevačkog zbora i Stipan Krekić na harmonici, koji je održao i izlaganje o tamburi i tamburaškoj glazbi, okupljene su pjesmom i glazbom provele kroz razne krajeve Hrvatske do hrvatskih regija u Mađarskoj. U nastavku je aljmaški HKUD „Zora“ u pratnji garskog TS „Bačka“ prikazao splet bunjevačkih plesova. Na kraju je predsjednik Martin Kubatov predstavio Zidni kalendar Hrvatske samouprave za 2018. godinu o garskim Bunjevcima. On je najavio i objelodanjivanje CD ploče Tamburaškog sastava „Bačka“ koji je nakon snimanja u doradi, a predstavljanje će biti početkom veljače na Bunjevačkome prelu. Priredba je završena druženjem, zajedničkom večerom, plesom i pjesmom uz „Bačku“.

Stipan Balatinac

Pečuški koncert – Božić je, radost je!

Svi zajedno na pozornici

U organizaciji pečuške Hrvatske samouprave i Kulturne udruge Vizin, 20. prosinca u pečuškoj Koncertnoj dvorani „Kodály“, priređen je koncert pod naslovom „Božić je, radost je!“

Hrvatski božićni koncert sastojao se iz dva dijela: „S tamburom u srcu“ i „Dalmacija u duši“. U prvom dijelu nastupili su mladi tamburaši, sudionici ljetne škole tambure u organizaciji Kulture udruge Vizin, koja slavi 10. obljetnicu djelovanja, Trio Jasen, Ženski pjevački zbor „Korijeni“, Stipan Đurić, Silvester Balić i čestitari. U drugom je dijelu koncert dala Klapa Cambi.

Okupljeni su mogli uživati u milozvučnim zvucima tambure, čestitarima i klapskoj pjesmi u druženju koje se ostvaruje već godinama u ozačju božićnih blagdana, zaključujući kako nama, Hrvatima u Baranji, treba još samo malo napora i imat ćemo orkestar od sto tamburaša, za pozornicu Koncertne dvorane „Kodály“.

Nazočnima su se obratili generalna konzulica Vesna Haluga, predsjednik Hrvatske državne samouprave, ujedno i predsjednik Hrvatske samouprave grada Pečuha Ivan Gugan te predsjednik Samouprave Baranjske županije Csaba Nagy.

U prvom dijelu večeri pod naslovom „S tamburom u srcu“ čuli smo Koncert mladih tamburaša ljetne škole tambure u povodu 10. obljetnice Kulturne udruge Vizin uza sudjelovanje: Trija Jasen, Ženskoga pjevačkog zbora „Korijeni“, Stipana Đurića i Silvestra Balića. Samo „Za vas“ pjevao je Stipan Đurić uz pratnju mladih tamburaša, a potom je voditeljica večeri, novinarka MTVA Renata Balatinac, nazočne upoznala s utemeljenjem Kulturne udruge Vizin i njezinim djelovanjem tijekom proteklih deset godina.

S pjesmom „Sad kada došla si...“, u zajedničkoj izvedbi s Klapom Cambi, započeo je koncert nastavljen Tucinim spletokolom, nastupom Stipana Đurića „Tamburice, moja“, Šostakovičevom izvedbom Waltz No 22, La Cumparsita, „Usamljeni hrast – Zimsko nebo“, te nastupom Silvestra Balića koji je pjevao pjesmu „Po volji Božjoj“, za koju su uvod bili stihovi Augusta Harambašića: *Prenimo se, braćo mila, / Hrvatska nas vila zove, / Predivno je udesila / Skladne gusle javorove, / Pa nam uz nju pjesmu poje / Snagom dosad nepoznatom: / Neka bude svakom svoje, / Hrvatska Hrvatom!*

Stipan Đurić s riječima Vinka Kosa: *Adventsko vrijeme tiho / ko predsnežni sati / šumom crnogoričnom ide pod granama mističnih jela.*

O, kad bi nam svaka čežnja mogla stati / Pasti svaka težina s našeg umornog tijela.

Kroz slavloluke svog siromaštva / htjeli bi ući veliki ko heroji, / što nisu krvoprolićem kaljali ruke / i htjeli bi odsanjati božićni san / u niskoj seljačkoj kući / i osjetiti čar zornica i njihove zvuke – uveo nas

Klapa Cambi

je u pjesme „Božić je u mome mistu“ i „Božiću moj“ koje su zajednički izveli Trio Jasen i Ženski pjevački zbor „Korijeni“, a potom stihovima „*Veselje ti navješćujem, puče kršćanski, / jerbo se kralj u Betlemu rodi nebeski... dozvaao božićne čestitare, bivše članove Orkestra Vizin koji su dolazeći na pozornicu pjevali: Hajd' te, braćo, da idemo... Čestitajući nam ovim riječima:*

„Faljen Isus, čestit vam bio Badnjak, Adam i Eva!

Mlogo godina živili u zdravlju i miru, i u dušnom spasenju.

Malo radili, mlogo imali,

bolje Boga hvalili nego dosad.

Slanina vam bila ko vrata, kobasica ko greda, divojkine sise ko koršovi, imali pilića ko mravi. Živili!“

Na kraju prvog dijela programa izvođači skupa zapjevaše: *Radujte se, narodi...*

Nakon stanke od dvadesetak minuta u kojoj su se mogla kušati vina vinarije Kovács- Harmat slijedio je drugi dio večeri pod nazivom „Dalmacija u duši“, koncert Klape Cambi.

Klapa Cambi osnovana je 1986. godine. Postaje široj publici poznata 1991. godine svojim prvim nastupom u Omišu na Festivalu dalmatinskih klapa. Svakim svojim nastupom Klapa Cambi vrhunskim izvedbama, pjevajući tradicionalne dalmatinske i zabavne pjesme, uspjela je ostvariti sklad dalmatinske glazbene baštine i suvremenih glazbenih kretanja. Dugi niz godina bili su predvođeni maestrom Rajmirom Kraljevićem, poslije Vinkom Didovićem, a danas ih vodi Tonči Tranfić.

Ostvarenje programa omogućili su: organizatori – Hrvatska samouprava grada Pečuha i Kulturna udruga Vizin; pokrovitelji – Generalni Konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu, Hrvatska samouprava Baranjske županije, Hrvatska samouprava Šomođske županije, Savez Hrvata u Mađarskoj, Hrvatska državna samouprava, Zajednica podravske Hrvata, Obrazovni centar Miroslava Krležje, Hrvatski glasnik, Grad Pečuh, Centar „Kodály“ i Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft.

Branka Pavić Blažetin

Na Svetu Katu u Katolju

Hrvatska samouprava sela Katolja povodom Svete Kate, zaštitnice tamošnje crkve i sela, priredila je svečanost i druženje, 25. studenoga. Na zgradi nekadašnjeg vrtića postavljena je spomen-ploča u spomen na bivšu odgojiteljicu Mariju Ostrogonac Kolar. Potom je slijedilo otvaranje zavičajne izložbe u Hrvatskoj kući (nekadašnji vrtić), te svečana sveta misa na hrvatskom jeziku u mjesnoj crkvi koju je uz olaskog župnika Šandora Horvatha koji skrbi i o katoličkim vjernicima u Katolju, predvodio je mohački župnik Ladislav Bačmai.

Napomenimo kako je istoga dana Hrvatska samouprava Baranjske županije, u suorganizaciji s katoliškom Hrvatskom samoupravom, održala svoju godišnju zakonom propisanu javnu tribinu u katoliškom domu kulture.

U domu kulture organiziran je folklorni program uz nastup pečušskog KUD-a Baranja i Ženskoga pjevačkog zbora Augusta Šenoe, zatim zajednička večera i druženje, te bal uz mohački Orkestar Poklade.

Suprug, djeca i unuci Marije Ostrogonac Kolar

U Katolju, po posljednjem popisu stanovništva, živi 317 ljudi (448 pripadnika raznih naroda, od čega: uz 292 Mađara, 155 pripadnika narodnosti: 10 Roma, 107 Hrvata i 36 Nijemaca). Načelnica je sela Nora Trubić, a u selu djeluje aktivna Hrvatska samouprava u sastavu Ružica Ivanković, Kata Polić Erdof i Vinko Živković. Uz okupljanje na Duhove, važan je datum u životu šokačkih Hrvata u Katolju bilo i ostalo seosko proštenje na Svetu Katu. Ove je godine bilo posebice svečano.

Predsjednica Hrvatske samouprave Ružica Ivanković, sa svojim zastupnicima i sama se iznenadila tolikim gostima i odazivu

Okupili su se brojni Katoljci i Hrvati iz okolice.

Spomen-ploču uz prigodne riječi otkrili su Ružica Ivanković i Mišo Hepp.

mještana. Program dana započeo je otkrivanjem spomen-ploče u spomen na Mariju Ostrogonac Kolar, što su učinili Ružica Ivanković i Mišo Hepp, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu, nakon svog obraćanja nazočnima. Okupljenima se dirljivim riječima obratila i sestra pokojne Marije Ostrogonac Kolar, Anuška Ostrogonac koja je s povećom skupinom Garaca i obitelji pokojnice sudjelovala u događaju.

Program dana započeo je kazivanjem stihova učenice hrvatske škole Miroslava Krležje Luce Ivanković, stihova Vladimira Nazora Hrvatski jezik, a potom su slijedili pozdravi na hrvatskom i mađarskom što je čitala Rebeka Erdorf.

U svom obraćanju u ime mjesne Hrvatske samouprave njezina predsjednica Ružica Ivanković reče: Danas se prisjećamo i dajemo počast odgojiteljici Mariji Ostrogonac Kolar. Teta Marija je više od 30 godina bila odgojiteljica u katoliškome dječjem vrtiću. Stotine djece je učila, odgajala, štitila tijekom svoga radnog vijeka. Uz odgojiteljski rad prihvatila se i organizacije društvenog života u seoskoj zajednici. Organizirala je kazališnu družinu,

Trenutak za pjesmu

SAMOĆA

Već je pala večer u dolini,
pustim drumom hladne sjene puze.
Samo vršci snježni mirno sjaju.
Više nikog nema, da ga moje suze
u tišini zemlje obasjaju.

Viktor Vida

potakla utemeljenje Hrvatske narodnosne samouprave, čiji je i predsjednik bila. Uz njezino se ime vežu brojni kulturni programi, čuvanje hrvatskih narodnih običaja. Potaknula je ponovno okupljanje uz dan ženskih poklada, organizirala susrete pisaca i čitatelja. Danas s ovoga mjesta zahvaljujem i svim učiteljima koji su radni vijek proveli u Katolju i katoljskoj školi, odgojiteljica-

ma, svima koji su odgajali i učili s dužnom poniznošću i nesebično našu djecu. Ova je spomen-ploča dostojna uspomeni Mariji Ostrogonac Kolar za njezin nesebični odgojiteljski i društveni rad. Postavljanje ove spomen-ploče podupirali su: mjesna Hrvatska narodnosna samouprava i Hrvatska samouprava Baranjske županije.

Nakon otkrivanja spomen-ploče Ružica Ivanković pozvala je ovim riječima nazočne u novu zgradu kojom gospodari mjesna Hrvatska samouprava, u kojoj je otvoren stalni postav Zavičajne sobe: Davni je plan mjesne Hrvatske samouprave utemeljenje zavičajne zbirke i stalnog izložbenog postava u zgradi staroga vrtića ili u nekretnini koja bi bila mjesto okupljanja šokačkih Hrvata u Katolju. Mjesto gdje bi čuvali i njegovali kulturu, i sakupljene materijalne predmete naše prošlosti. U svibnju 2017. go-

Došli su mnogi odseljeni Katoljci i njihovi prijatelji.

dine od Seoske samouprave mjesna Hrvatska samouprava dobila je na upotrebu zgradu staroga vrtića. Krenuli smo u njezinu obnovu i odlučili da ćemo na pročelju zgrade postaviti spomen-ploču Mariji Ostrogonac Kolar. Budući da već pet godina nema dječjeg vrtića u ovom selu, zgrada je bila u oronulom stanju. Početkom srpnja zastupničko tijelo naše Hrvatske samouprave potaklo je društveni rad kako bi se zgrada i dvorište doveli u prikladno stanje. Zbog financijskih mogućnosti, zasada će se obnoviti jedna prostorija u kojoj će se smjestiti zavičajni muzej s mjesnim vrijednostima, da bi se na jednome mjestu čuvali predmeti koji su još ostali na našim tavanima i u našim kućama, za buduće naraštaje. Nažalost, sve je manje predmeta koji oslikavaju nekadašnji život. Radovi su se odvijali u više faza. U unutrašnjosti zgrade trebalo je ponovno žbukati, potom bojenje i staviti u funkciju sustav grijanja. Vanjske je zidove također trebalo obnoviti. Naše zastupničko tijelo uložilo je mnogo vremena i energije kako bi i ovu prostoriju i dvorište stavili u funkciju. Po-

O životnom putu sestre Marije govorila je Anuška Ostrogonac.

tom se prišlo uređenju zavičajne sobe, za koju smo sakupili mnoštvo predmeta. Obišli smo tavane kako bi sakupili što više starina. Zahvaljujemo svima koji su nam ponudili predmete za izložbu, i stare obiteljske fotografije. Zahvaljujemo svima koji su nesebično pomagali rad naše Hrvatske samouprave. Izložba je tu pred nama, i mi vas pozivamo da dođete i pogledate izloženo.

Nakon razgledanja izložbe i svete mise na hrvatskom jeziku u stoljetnoj katoljskoj crkvi, te javne tribine Hrvatske samouprave Baranjske županije, slijedio je kulturni program i seoska "bučura" koji su vodili Rebeka Erdorf i Martin Koncsos ovim riječima: Zaštitnica je katoljske crkve sveta Kata, stoga je 25. studenoga važan dan u životu ovdašnjih katoličkih vjernika, koji već stoljećima po tradiciji slave seosko proštenje i svoju sveticu zaštitnicu. Uvijek su držali svetu misu ovoga dana, nisu radili na polju, a goste su čekali i organizirali seoski bal u nedjelju koja je slijedila iza blagdana. Dolazili su rođaci iz drugih sela na svečanu obiteljsku „užinu“. Potom bi se poslijepodne do drugoga dana u zoru veselili ili, kako se kaže, "mulatovali" uz pratnju seoskih svirača i orkestra. Sve vas pozivamo na zajedničku večeru, koju nam je skuhaio Zoltan Kovač sa svojim pomoćnicima. Hvala Agrover Rt-u na poklonima.

Priredbu su poduprli: Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu, Hrvatska samouprava Baranjske županije i Pečuška biskupija.

Branka Pavić Blažetin

Bogatstvo...

Zavičajna zbirka u Katolju

III. Croaticin božićni koncert

Koncert klape Šufit u Budimpešti

Doista mogu požaliti svi oni koji nisu bili na Croaticinu Božićnom koncertu, u budimpeštanskom Kazalištu „Ida Turay“ početkom prosinca 2017. Naime, ovoga puta tvrtka, kako je rekao njezin ravnatelj Čaba Horvath pozdravljajući nazočne, za cjelogodišnju suradnju zahvaljuje božićnim darom, to jest koncertom splitske Klape Šufit. Doduše, s gorčinom je utvrđen slab odaziv publike.

Nakon nastupa hrvatskih scenskih umjetnika u Mađarskoj u Croaticinoj priredbenoj dvorani, te Škorina koncerta lani, poduzeće se ovoga puta odlučilo za mediteranski ugođaj. Klapa Šufit prvi put je nastupila u Mađarskoj, i na budimpeštanski koncert stigla ravno iz Slovenije, gdje često nastupa. Kako nam reče Zdeslav Mišurac, pjevač spomenute Klape, u ovoj su državi stekli i mnogo prijatelja. Splitska klapa osnovana je krajem 1992. godine, u potkrovlju gradske IV. gimnazije „Marko Marulić“ na poticaj profesora Tomislava Veršića, s namjerom očuvanja tradicija. U to vrijeme klape nisu bile zastupljene u medijima, prostori su im bili pojedini festivali ili domaće priredbe. Što je svojstvenost njihove izvedbe, jest i akapela pjevanje. Klapa Šufit trostruki je apsolutni pobjednik Festivala dalmatinskih klapa u Omišu 2006., 2007. i 2008. godine, a samo ime „šufit“ povezano je s njezinim osnutkom, naime ta dalmatinska riječ znači potkrovlje ili tavan. Klapa, vođena iskusnim dalmatinskim bardom, maestrom Tambačem, 1999. godine osvaja treću nagradu publike – brončani omiški leut. Krajem iste godine Klapa izdaje svoj prvi nosač zvuka „Dobro jutro, more“, nakon čega slijedi niz koncerata u Zagrebu i Splitu, a vrhunac je postigla velikim koncertom u Splitskom HNK-u koji je popraćen podrškom i priznanjem publike i glazbene kritike. Od 2006. godine do danas Klapa je pod umjetničkim vodstvom prof. Jasminka Šetke. Klapa – u sastavu: Igor Jelaska (I. tenor), Jurica Nazlić i Marko Lasić (II. tenor), Ivan Bratinčević i Krešimir Grgić (bariton), Nikola Akrap i Bruno Vučica (I. bas), Teo Turk i Zdeslav Mišurac (II. bas) – djeluje od 2003. godine. Njegovu splitski način pjevanja, tj. romantični, serenadni stil. Nekada su mladići pjevali podoknice, serenade svojoj voljenoj osobi te su djelomično po toj tradiciji i nastale klape. Pjesma „Ne diraj moju ljubav“ podigla ih je 2012. u vrh vrhova na Splitskome fe-

stivalu, a do danas broji umalo osamnaest milijuna pregleda na Youtubeu.

Budimpeštanski koncert otvorili su s pjesmom „Dalmatinska pismo moja“, te u nastavku autorska pjesma „Jubin te“, ljubavna pjesma s otoka Korčule „Probudi me, jutro“, „Proplakat će srce“, „Ne more srce kontra sebe“, „Ne diraj moju ljubav“, „Ružo moja crvena“ i na kraju otpjevali su tradicijske dalmatinske božićne pjesme. Ta se večer s Klapom Šufit urezala u sjećanja svih nas nazočnih, jedino nam je žao što nije podulje potrajalo. Ima li ljepšega dara za duše naše u ovo pro hladno vrijeme od topline ljubavi, zajedničkoga pjevanja, susretanja s davno viđenim osobama? Zabilježite u svoje rokovnike, sljedeći je Božićni koncert u Croaticinoj organizaciji 7. prosinca 2018. godine, u budimpeštanskoj Palači Stefánia. Tko će biti gost? Iznenađenje je. Dođite iskusiti sreću i družimo se ponovno!

k.g.

Tradicionalna božićna svetačnost u Sambotelu

Hrvatska samouprava u Sambotelu i Društvo sambotelskih Hrvatov jur tradicionalno pozivaju pred svetki na jednu božićnu skupšćinu uz kriskindl. I ljetos su dica Hrvatske čuvarnice i škole Miroslava Krleže skupa mogla doživiti srične trenutke uz ganutljivi program u kom su nastupali zvana njih brat i sestra Kreinbacher iz sambotelske škole Mihály Váci, sambotelski tamburaši, kvartet Savaria i jačkarni zbor Djurdjice. Uz sjaj sviće i laterne dugo-dugo su se pominali i družili mali i veliki na školskom hodniku da bi si pri zbogomdavanju zaželjili jedan drugomu blažene božićne svetke i srično novo ljetos!

Dičinje oči se čudu polag božićnoga driva, nekakovo tajanstveno nestrpljenje sidi u dvorani sambotelske Hrvatske čuvarnice i škole 17. decembra, u nedilju otpodne. U prvi redi brojni časni gosti, a pred njimi školari 1. razreda, ki su se oblikli za andjele, pastire i za svakarčkove ži-

votinje za nastup. Najprlje domaćin Laslo Škrapić, predsjednik mjesne Hrvatske samouprave, pozdravlja dvojezično sve okupljene i upućuje zahvalne riči svim onim ki su pomagali u minulom periodu djelovanje ove hrvatske ustanove, a Maja Rosenzweig Bajić, savjetnica Veleposlan-

Sambotelski tamburaši

Hrvatska škola 1. razred

Dica iz Hrvatske čuvarnice nastupala su s roditelji i odgojiteljicami

Jačkarni zbor sambotelske Hrvatske samouprave Djurdjice

Diljenje darov

stva Republike Hrvatske u Budimpešti, sa svojom nazočnošću i riči potvrdi, sa sambotelskimi Hrvatima svečevati vik je čast i oduševljenje. Zatim poredaju se mališani čuvarnice skupa s odgojiteljicom Elizabetom Penzeš-Deli i roditelji se spustu u hrvatsku božićnu recitaciju i jačenje, a potom tamburaška svirka nazvišćuje približavajuće svetke. Hrvatski školari kompletnim programom razveselu publiku, a za svoju igru, recitaciju i jačenje pravoda si zavridjuju burni aplauz. Trumbitaši kvarteta Savaria svako ljetos redovno nastupaju pri ovoj priredbi i klasičnimi djeli polipšaju hrvatski Božić. Jačkari i jačkari- ce zbora Djurdjice na kraju priredbe, a s njimi i mi svi gledatelji, onako spontano si zajačimo „Tiha noć, o, sveta noć...“ Melodija nas na trenutak zaljulja, a dičinja halabura zlamenuje, došlo je vrime i za poklon- ne...

Tiho

Adventska tamburaška misa u Barči

U sklopu županijskog Dana Hrvata 2017, 18. prosinca, u organizaciji Hrvatske samouprave Šomođske županije, u dupke punoj katoličkoj crkvi Krista kralja održana je Adventska tamburaška misa. Nju je predvodio vlč. Vlado Škrinjarić, župnik iz Podravske Moslavine, a nakon misnoga slavlja koje je pjevao zbor KUD-a Podravina, članovi KUD-a prikazali su badnji običaj. S članovima KUD-a rade Vesna Velin i Zoltán Vízvári. Svetoj misi nazočili su brojni uglednici među njima i generalna konzulica Vesna Haluga.

Branka Pavić Blažetin

Svetu misu na hrvatskom jeziku služio je vlč. Vlado Škrinjarić.

„A ovo semenje, od svakog ima semena, to nek urodi, svašto nek imade...“

Čestitari na čelu s Arpijem Borbašem

Svi zajedno pjevaju Radujte se narodi...

Domaćini Žuža Magyar i Jozo Janković

Program je osmislila Vesna Velin.

Zahvalni vjernici

Mala stranica

NOVA GODINA – NOVI HOBI

Početak nove godine često označuje novo razdoblje u našim životima, ne samo kalendarski nego i novo razdoblje na putu u ostvarenju naših privatnih ili poslovnih ciljeva. Prilika je to da krenemo ispočetka, posvetimo se boljem sebi, živimo punijim plućima i u tome smislu. Nerijetko baš u ovo doba godine donosimo nove odluke. Ispred nas se nalazi 365 novih dana, 365 novih mogućnosti. Možda je to vrijeme da si nađeš za sebe pravi hobi koji će te ispunjavati. Hobiji su izvršna stvar za upoznavanje novih ljudi, razvijanje vještine i razgovor sa simpatijom, a katkad hobi postaje i zvanje. Evo nekoliko zamisli za novi hobi.

FOTKANJE – Na putu prema školi ili doma proučavaj prirodu oko sebe, zamoli prijatelje da ti poziraju ili otiđi sam na izlet u prirodu. Otvori Instagram profil ili blog i objavi svoje fotkice s kojima si zadovoljan.

SNIMAJ YOUTUBE VIDEOA – ovo je jedan od najomiljenijih hobija. Za početak možeš snimati kratka videa s mobitelom. Ako vidiš da ti se sviđa, možeš početi štedjeti za opremu.

KUHANJE – sigurno doma imaš jednu kuharicu, a ako ne – Internet. Pronađi jednostavne recepte za početak s jeftinim sastojcima, a vjerujemo da kad tvoji ukućani skuže kako fino kuhaš, ubacit će i sami u kućni proračun za namirnice.

VOLONTIRANJE – u većini većih, ali i manjih gradova postoje volonterska središta. Ovisno o tome što te zanima (okoliš, briga za druge, životinje, učenje, ples), možeš pronaći aktivnost za sebe. Pridruži se mjesnom skloništu za životinje ili se pridruži družini koja se bavi ekologijom. Ima vrlo mnogo mogućnosti.

Prvi mjesec u godini – siječanj/januar

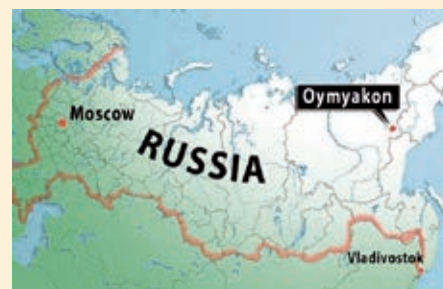

Siječanj nije samo prvi mjesec u godini, nego i pravi zimski mjesec s niskim temperaturama i snijegom, no ovaj put nam je stigao s iznatprosječno toplim vremenom, ali do kraja mjeseca možda će nas još iznenaditi i bijelim pokrivačem. Latinsko ime mjeseca, januar, dolazi od rimskog boga Janusa, boga vrata i ulaza, sunca i svjetlosti, pri čemu se naziv ne odnosi na početak i ulazak u novu godinu, nego na ponovno rađanje sunca, odnosno dana, koje nastupa nakon zimske ravnodnevica. Kada je riječ o imenu prvoga mjeseca u hrvatskom jeziku, smatra se da naziv vuče korijene iz „sječe drva“, no protiv te pretpostavke postoji dijalektalni naziv svečan, svičen, sičan, što ne bi imalo veze sa sječom. Stariji nazivi za ovaj mjesec u nekim hrvatskim krajevima bili su: malobožičnjak (prema blagdanu Bogojavljenja), pavlovščak (po blagdanu obraćenja sv. Pavla, 25. siječnja), prezimec.

ZNATE LI

koje je najhladnije mjesto na Zemlji. Znanstvenici su otkrili da se temperatura na jednome planinskom lancu na Antarktiku spušta i niže od –91 stupanj, a za to su se

koristili satelitima za mjerenje temperature. Najhladnije je mjesto smješteno na 3799 metara nadmorske visine na planini koja se zove Dome Fuji. Na toj se temperaturi čovjekove oči, nos i pluća smrjavaju za samo nekoliko minuta. Najhladnije naseljeno mjesto na svijetu i dalje je rusko selo Oymyakon gdje je prosječna temperatura u siječnju –50 stupnjeva Celzijevih. Na toj grozomornoj hladnoći hrabro preživljava 500-injak stanovnika koji Oymyakon nazivaju toplim domom, a u prijevodu njegovo ime znači „nesmrznuta voda“.

VICTJEDNA

Perica u školi

Uđe učiteljica u učionicu i kaže:
– Tko misli da je glup, neka ustane.
Nitko nije ustao, nakon pet minuta ustane Perica.
Pita njega učiteljica:
– Zašto misliš da si glup?
– Pa da ne stojite sami. – reče Perica.

Ponovno se oglasila pomurska „popevka“ u Sepetniku

Više od devedeset pjevača, tamburaša i plesača nastupilo je na Susretu hrvatskih pomurskih kulturnih grupa u Sepetniku 24. studenog radi njegovanja hrvatske popijevke, glazbe i folklor. Okupili su se zborovi iz Kerestura, Mlinaraca, Petribe, Pustare, Serdahela, Sumartona, Kerestura, Tamburaški sastavi „Kitica“, „Stoboš“, „Sumartonski lepi dečki“ te Kulturno-umjetničko društvo Zrin iz Legrada.

Organizator je Susreta bila sepetnička Hrvatska samouprava, već jedanaesti put. Sudionike Susreta pozdravio je Zoltan Markač, predsjednik Hrvatske samouprave, te pristigle goste: Ivana Sabolića, načelnika naselja Legrada, Timeu Fischl Vlašić, načelnicu sela Sepetnika, i Aranku Martinec, predstavnicu Skupštine Zalske županije.

– Prvi je Susret bio održan poradi skupljanja novčanih priloga za izgorjelu športsku dvoranu, to je bilo prije jedanaest godina. Osjećali smo se dobro natoliko da odonda svake se godine nađemo, poslušamo programe jedni drugih, „spominamo se“ na našem dijalektu, družimo se da bismo jačali u našoj zajednici hrvatsku samosvijest. – rekao je predsjednik Markač.

Kulturni su program otvorili domaćini, sepetnički Veseli zbor. Zbor je lani proslavio desetu obljetnicu svojega postojanja i tijekom jednog desetljeća pjevačice su naučile mnogo hrvatskih popijevaka iako među njima samo trećina govori hrvatski

Sumartonski zbor

Sepetnički Veseli zbor

Pustarčanke su „fletne“ i u plesu.

Petripske ružice

jezik. Ženski pjevački zbor „Petripske ružice“ donio je stare pomurske popijevke, čijem se pjevanju pridružila i publika. Mješoviti pjevački zbor KUD-a Sumarton pratili su Sumartonski lepi dečki, izveli su starogradske pjesme. Mlinarački ženski pjevački zbor izvornim pjevanjem predložio je vremena kada su se žene okupile na čihanje perja ili na drugi rad. Članice Ženskoga pjevačkog zbora „Biseri Pustare“ ovaj put prikazale su da su spretne i u plesu, i otplesale pomursku koreografiju. Tamburaški sastav „Stoboš“, koji je ove godine proslavio deset godina postojanja, i

ovaj put pokazao da ima mjesta među nadarenim virtuozima. Među najstarijim zborovima keresturski je Pjevački zbor „Ružmarin“. Više desetljeća njeguje hrvatske popijevke. Članice često nastupaju i sa scenskim igrama, ali ovaj put pjevale su pomurske popijevke. Pjevački zbor Királyi iz Sepetnika vrlo je mnogostran, nastupa s umjetničkim skladbama, operetom, veselim skladbama i pučkim pjesmama. Vrlo je uspješan bio nastup učenika keresturske osnovne škole koji su prikazali običaj pomurske svadbe na kajkavskom dijalektu uz pratnju pjevača i tamburaša. Serda-

helski Mješoviti pjevački zbor Mura poznat je po dobrim šaljivim scenskim igrama, ali izvrstan je i u pjevanju. Na Susret se pripremio prigodnim adventskim pjesmama. Na tradicionalnoj priredbi prvi put je nastupilo legradsko Kulturno-umjetničko društvo „Zrin“, naime istog je dana potpisan sporazum između Sepetnika i Legrada. Članovi KUD-a predstavili su podravske plesove uz pratnju Tamburaškog sastava „Dravski pajdaši“.

Nakon programa svi su se sudionici družili uz glazbu Sumartonskih lepih dečaka. beta

Pečuško došašće i Hrvati

Klapa Hrvatske ratne mornarice „Sveti Juraj“

Već više desetljeća u sklopu programa Pečuškog došašća, u nizu programa Pečuške biskupije, na takozvanome Hrvatskom danu, u organizaciji Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe, u pečuškoj se katedrali priređuje prigodan program i sveta misa na hrvatskom jeziku. Tako je bilo i ove godine, 15. prosinca, a Klubu je pri pomoći bila i Hrvatska referatura Pečuške biskupije.

Programu, koncertu klape Hrvatske ratne mornarice „Sveti Juraj“ pribivao je i svetu misu služio na poziv pečuškog biskupa Györgya Udvardyja požeški biskup Antun Škvorčević, a u njegovoj pratnji bio je i Ivica Žuljević, prepozit Stolnog kaptola sv. Petra u Požegi, a uz pečuškog biskupa Györgya Udvardyja bili su svećenici koji znaju misiti i na hrvatskom jeziku: Franjo Pavleković, Ilija Ćuzdi, Norbert Nagy...

Koncertu i misi pribivao je i veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić sa suradnicima, konzul generalnog konzulata Neven Marčić, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp, te mnogi drugi. Vjernike su pozdravili biskupi Udvardy i Škvorčević.

Svetu misu pjevao je Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe.

Kako donosi portal Požeške biskupije, u Biskupskom se dvoru

Okupio se lijep broj vjernika u pečuškoj katedrali.

biskup Antun susreo s biskupom Udvardyjem i petoricom svećenika koji govore hrvatski jezik te vode pastoralnu skrb za Hrvate u toj Biskupiji. Tijekom zanimljivog razgovora o različitim vidovima života katolika u Mađarskoj, dotaknuli su se i pitanja Hrvata u Pečuškoj biskupiji, koja u okviru svojeg Ordinarijata ima za njih poseban pastoralni odsjek. Istaknuta je teškoća zbog manjka radnih mjesta u južnoj Mađarskoj, pa mladi Hrvati zajedno s drugima odlaze u druge krajeve tražiti svoju budućnost. Među ostalim traži su razgovarali i o mogućnostima međudržavne suradnje da se putem europskih fondova obnovi Stari grad u mjestu Kaptol pokraj Požege, gdje je u srednjem vijeku djelo-

Dva biskupa u srdačnom razgovoru

vao Požeški zborni kaptol sv. Petra, a utemeljila ga Pečuška biskupija. Projekt je predstavio prepošt Žuljević, izvješćujući o trenutačnoj fazi izradbe potrebne dokumentacije. Uređenje toga zdanja važna je za obje biskupije te će one zajednički nastojati tražiti način da se ono i ostvari.

U homiliji biskup Škvorčević između ostalog osvrnuo se na činjenicu da je Hrvata u Mađarskoj sve manje, ponajprije zbog toga što rađaju sve manje djece, potom zbog odlaska mlađih naraštaja „trbuhom za kruhom“, konačno i zbog toga što okolnosti u kojima žive pogoduju njihovu odnarođenju. Valja učiniti što je ljudski moguće da se hrvatsko ime ne zatre ovdje u Mađarskoj, no prije svega i danasve trebamo se truditi da nam ime ne bude izbrisano pred Bogom, kako nas upozorava prorok Izaija. Pozvao je nazočne da budu vjerni Bogu, da žive po Isusovu modelu čovjeka, svjesni da pred Bogom u vječnosti nema ni Hrvata ni Mađara, nego samo čovjek koji jest ili nije njegov.

Branka Pavić Blažetin

Hrvatska samouprava Budimpešte
poziva Vas i vašu obitelj na

HRVATSKI BAL

13. siječnja 2018. godine od 19.00 sati do zore

Nastupa:

Plesna grupa „Zorica“ iz Erčina
Hrvatska izvorna folklorna grupa
iz Budimpešte i

Tamburaški sastav **Prekovic** iz Tukulje

Sviraju:

TS Džentlmeni

Mjesto:

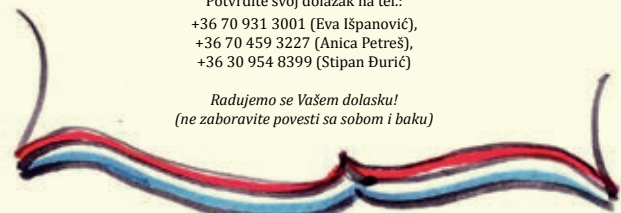
Gólyavár Rendezvényház
1088 Budapest, Múzeum krt. 4
(kod Astorie)

Ulaznica s večerom: 5000 Ft

TOMBOLI!

Potvrdite svoj dolazak na tel.:
+36 70 931 3001 (Eva Ispanović),
+36 70 459 3227 (Anica Petreš),
+36 30 954 8399 (Stipan Đurić)

Radujemo se Vašem dolasku!
(ne zaboravite povesti sa sobom i baku)

BIKE

Hrvatska samouprava dotičnoga grada srdačno vas poziva i čeka na svoj 14. Hrvatski bal, 20. januara, u subotu, u restoran Fürdő, s početkom od 18.30 uri. Na balu svira sumartonski Freya band.

SAMBOTEL

Hrvatska samouprava i Seoska samouprava Gornjega Četara srdačno Vas pozivaju na tradicionalni županijski Hrvatski bal, 27. januara, u subotu, u Kulturnu i športsku dvoranu AGORA. Od 19 uri se primaju gosti, u 20 uri slijedi otvaranje bala s pozdravnimi riči i nastupom HKD-a Četarci ter jačkarnoga zbora Rozmarin iz Gornjega Četara. Na balu će svirati Sad ili nikad iz Hrvatske, Pinkica iz Petrovoga Sela i za ovu priliku ponovno će skupastati kotrīgi zabavne grupe Panche-rock.

PRELA I BALOVI U BAČKOJ 2018.

13. siječnja

ČAVOLJ – BUNJEVAČKO PRELO – TS „Bačka“

TOMPA – BUNJEVAČKO PRELO – Orkestar „Čabar“

71. HRVATSKI BAL, WIENER KROATENBALL

71. Hrvatski bal / Wiener Kroatenball

20. 01. 2018.

Parkhotel Schönbrunn Beč

Informacije & rezervacija: 0043 (0) 1 504 63 54

www.hrvatskibal.at

www.facebook.at/hrvatskibal

UNDA; HORPAČ

Hrvatska samouprava spomenutoga naselja srdačno Vas poziva na tradicionalni Hrvatski bal, 13. januara, u subotu, u horpačku gostionu Tamás. Bal otvaraju u 19 uri tancoši i tamburaši HKD-a Veseli Gradišćanci, a za zabav svira petrovski Janoš Timar. Ulaznice kod Štefana Kolosara: 00/36-30-291- 8163.

Europsko prvenstvo u rukometu – Hrvatska 2018.

Trinaesto europsko prvenstvo u rukometu održat će se od 12. do 28. siječnja 2018. godine u Hrvatskoj. Hrvatska je dobila domaćinstvo na sjednici Europske rukometne federacije održanoj u Dublinu 20. rujna 2014. godine. Hrvatska je bila jedini kandidat za domaćinstvo europskoga rukometnog prvenstva. Po ždrijebu, održanom 23. lipnja 2017. godine, raspored je skupina ovaj: A – Hrvatska, Švedska, Srbija, Island; B – Francuska, Bjelorusija, Norveška, Austrija; C – Njemačka, Makedonija, Crna Gora, Slovenija; D – Španjolska, Danska, Češka, Mađarska. Gradovi domaćini utakmica jesu: Zagreb, Split, Varaždin i Poreč. Prvi će dvoboj biti 12. siječnja 2018. u 18.15, u splitskoj Spaladium Areni između reprezentacije Švedske i Islanda. Hrvatska sve utakmice igra u 20.30, a Europsko prvenstvo otvara 12. siječnja protiv Srbije. Druga je utakmica na rasporedu 14. siječnja protiv Islanda, a skupinu zaključuje 16. siječnja protiv Švedske.